

Efeze 6:1-4

1 roeping voor kinderen

2 roeping voor ouders

Gemeente,

Het is goed om even de structuur van de dit gedeelte weer helder te krijgen. In hoofdstuk 5:18 deed Paulus de oproep: "Wordt vervuld met de Heilige Geest." Wordt vervuld. Een bevel voor iets wat alleen Christus doen kan. Om Hem te smeken: "Heere Jezus, vul mij." De vergiet van mijn hart is weer leeg: giet U mij vol, en blijf dat toch doen.

Dat zal te merken zijn. Aan het spreken onder elkaar met Psalmen lofzagen en geestelijke liederen. (:19) Aan het danken van God de Vader over alle dingen in Christus. (:20) Aan het elkaar onderdanig zijn in de vreze Gods (:21) En dat onderdanig zijn aan elkaar heeft Paulus in één opzicht nu uitgewerkt: vrouwen aan hun man. En dat hield vooral ook in: Mannen, wees zó man, dat het voor uw vrouw heerlijk is u onderdanig zijn, zoals de gemeente dat aan Christus is. En nu werkt Paulus dat onderdanig zijn in een tweede opzicht: kinderen aan hun ouders. En dat houdt dus ook in: wees zo vader en moeder, dat het voor uw kind heerlijk is om u onderdanig, gehoorzaam te zijn.

Vier verzen zijn het. Waarin in hoofdlijnen alles over de opvoeding staat. Waar boeken over geschreven zijn en worden. Van bij elkaar honderden en duizenden bladzijden vinden we hier in de knop in 4 verzen.

1 roeping voor kinderen

Kinderen, wees uw ouders gehoorzaam in de Heere want dat is recht. Kinderen. Daarmee wordt in elk geval bedoeld een kind van 0 totdat je uit huis gaat. Dus wat wij kind, jongere en ook nog jongvolwassene noemen. En ook als je uit huis bent dan blijf je kind. Blijft het eren van ouders gelden. Zolang je leeft. En daarvan geldt: in de Heere. Je kunt dat alleen doen door in de Heere te zijn en te leven.

Kijk, wij zullen direct toestemmen: om ambtsdrager te zijn, moet je in de Heere zijn, de Heere kennen. Hoe zou je je roeping als ambtsdrager kunnen doen als de Heere niet kent?

En: om vader/moeder te zijn, moet je in de Heere zijn, de Heere kennen. Hoe zou je je ja-woord bij de doop invulling kunnen geven als je de Heere niet kent?

En: om man of vrouw te zijn, moet je in de Heere zijn. Om te leven zoals Efeze 5:22-33 dat voorhield moet je wel de Heere kennen.

Maar ook: om kind te zijn, om als kind goed tov je ouders je te gedragen, moet je net zo goed in de Heere zijn, moet je de Heere kennen. Anders kun je nooit kind van je ouders zijn zoals God dat wil. Dus als je 18 bent, als je 15 bent, als je 12 bent, als je 8 bent, als je 6 bent moet je de Heere kennen. Want God vraagt van een kind gehoorzaamheid in de

Heere.

In de Heere. Dat woordje 'in' heeft twee kanten aan zich: Allereerst geborgen in, veilig in. Als een vluchteling in een bunker, als een wandelaar in een huis als het regent. Veilig, geborgen. In de Heere Jezus. Veilig en geborgen. Tegen de toorn van God, tegen de verzoeking van de duivel, tegen de aanklachten van de wet, tegen de schuld van de zonde, met dat alles op je hielen aankomen in Jezus Christus. Veiligheid, geborgen in Hem. Geen toorn, aanklacht en schuld meer te vrezen. Daarna ook de kant van: in gemeenschap met, in verbinding met, in contact met. Als een rank in de wijnstok, als een ongeborn leven in de moederschoot. Dat ongeborn leven is veilig in de moeder, maar heeft er ook verbinding mee, via de navelstreng krijgt het en onttrekt het voedsel aan de moeder en geeft de moeder het voedsel. In de Heere: veilig in Hem en in verbondenheid, gemeenschap met Hem. Smekend om wijsheid, kracht, genade, geloof, vertrouwen, vergeving. En Hij spreekt van liefde, verzoening, uitzicht, heerlijkheid.

In de Heere. Dat is niet vanzelf het geval als je gedoopt kind bent. Geborgen in de Heere en in gemeenschap met de Heere. Als kind. Van 18, 15, 12, 8, 6 jaar. Dat moet! Dat is recht. Rechtvaardig. Dat betekent: dan kun je kind zijn van je ouders zoals God het vraagt, zoals bedoeld. Anders is alles zonde: mist het doel. Het doel waarvoor we kind zijn. Als je 6 jaar bent en je bent niet in de Heere, heb je 6 jaar zonde, doelmissend, achter je liggen. Eén stapel schuld, dag in dag uit. In de Heere zijn, dat moet, dat kan ook. In de Heere zijn door het geloof is in zijn kiem geen ingewikkelde geheimtaal of doorgeleide beleving van stadia wat eigenlijk bij een kind nog niet goed mogelijk is. Nee, het is zo helder, zo eenvoudig en eenduidig dat een kind het deelachtig kan zijn. In Jezus veiligheid zoeken en met Hem omgaan, Hem alles vragen, van Hem alles verwachten.

Wees uw ouders gehoorzaam in de Heere. Vanuit die omgang met de Heere je ouders gehoorzaam zijn. Zoeken gehoorzaam te zijn zolang het kan. Dat is dan de insteek. Dat betekent niet dat je nooit eens het oneens bent met je ouders, maar dan zul je dat anders te kennen geven dan dat je dat bij je vrienden doet. En dan zul je je afvragen: hoe kunnen mijn ouders en ik zo goed mogelijk leven tot Gods eer en naar Zijn geboden? Dan zul je beseffen, het is maar goed dat ik ouders heb, want als ik zelf mijn weg uit zou stippelen, dan kon het zomaar zijn dat ik blind en dwaas van God af zou leven. Gehoorzaam in de Heere, proberen gehoorzaam te zijn vanuit de omgang met Christus zolang het kan.

Als je dan eens terugkijkt, dan komt die Psalm nog wel eens

boven: sla de zonden nimmer ga die mijn jonkheid heeft bedreven denk aan mij toch in genade om Uw goedheid eer te geven.

In de Heere is de bron van de gehoorzaamheid aan ouders. Zolang het je omgang met de Heere niet verstoort, heb je gehoorzaam te zijn. En ook de grens. Als het in de Heere niet kan, dan hoeft het ook niet, dan mag het ook niet. Als het je omgang met de Heere verstoort dan niet. Heel duidelijk als ouders iets vragen wat tegen Gods wil ingaat. Dan mag je je ouders niet gehoorzamen. Maar wat zul je daar dan verdriet van hebben. Maar ook als ouders iets vragen waardoor je als kind beschadigd wordt. Lichamelijk, zeker, maar ook psychisch. Dat je het in de Heere niet dragen kan. Dan mag je je ook aan de gehoorzaamheid onttrekken. Dan hebben we het niet over een kwestie als dat je wat vroeger thuis moet zijn dan je zelf goed lijkt. Of de grenzen net wat strakker leggen dan jij zou willen. Misschien zien je ouders het te strak, maar dat is op zich geen punt waardoor je er onderdoor gaat innerlijk. Dus in zoiets ben je dan toch in de Heere gehoorzaam. Maar dan gaat het om een sfeer en bevelen waar je echt door beschadigd raakt. Wat heb je daar dan een verdriet van. Als je in de Heere je ouders niet kunt en hoeft te gehoorzamen.

Wees uw ouders gehoorzaam in de Heere. Dat is belangrijk! Want de grootste beslissingen in je leven neem je meestal terwijl je nog echt kind van je ouders bent thuis. De keuze van opleiding en werk, de keuze van je beroep, de keuze van je huwelijkspartner, de keuze van je woonplaats en dus ook de plaats waar je naar de kerk gaat. De meest verstrekkende keuzes van je leven neem je vaak al tussen je 15^e en je 20^e. En dat hangt weer samen met welke vrienden je hebt als je rond de 12/13 bent. Want die vriendenkring heeft grote invloed op de keuze of je gaat roken of niet, hoe je je kleedt en of je make up gebruikt of niet, hoe je zaterdagavond doorbrengt, welke muziek je luistert en of en zo ja welke dvd's je kijkt, waarover je praat met elkaar. Of het ook belangrijk is met wie je omgaat als je 12/13 jaar bent. Of het ook goed is om daarin naar je ouders te luisteren. En waar het in de Heere kan, hen te gehoorzamen.

Dat is vrucht van: vervuld zijn met de Heilige Geest. Zonder dat is het onmogelijk. Kun je niet kind zijn zoals God het vraagt. Het is vrucht van de vervulling met de Heilige Geest. Dan kan het, dan zal het. Het wil je als kind tot Jezus uitdrijven. Heere Jezus, vul mijn lege hart met Uw Geest. Met Uw Geest die hemelse liefde, vreugde en heiligheid brengt. Heere Jezus, vul mij met Uw Geest. Vandaag, morgen, elke dag, elk dagdeel, elk ogenblik.

Dan zal het je wel gaan, en dan zult ge lang leven op aarde. We horen hoe Paulus het 5^e gebod aanhaalt en wat uitbreidt. Opdat het u

welga. En het gaat wel, het gaat goed, als het je dichter bij God brengt, als Gods vriendelijk Aangezicht over je licht. Als je rijpt voor de hemel. Als je geoefend wordt in afhankelijkheid en verwachting van God. Dan gaat het goed. En als je je ouders in de Heere gehoorzaamt dan zal het je wel gaan. Dat is ook een toetssteen voor iedereen: oefening in afhankelijkheid en verwachting, Gods kracht en nabijheid. Als die wijken dan zit er iets scheef. Scheef in onze levenswandel en levenshouding. Misschien wel tav onze ouders.

En dan zul je lang leven op aarde. Dat kun je ten eerste opvatten als geldend voor het gezinsverband. Als kinderen en ouders zo leven dan gaat het gezinsverband lang mee. Van geslacht op geslacht, het valt niet uit elkaar. Een gezin waar kinderen graag en om bijna niks tegen ouders ingaan, dat valt uit elkaar, dat houdt vaak geen stand.

Kun je het ook persoonlijk opvatten? Gehoorzaamheid aan ouders is lang leven. Dus ook andersom: een kort leven is omdat iemand niet gehoorzaam was aan ouders? In elk geval niet altijd. Daarom had Asaf het in Psalm 73 al zo moeilijk. Omdat dat niet altijd opging. Wel kun je zeggen: als je je ouders gehoorzaam bent: je kijkt goed uit met oversteken, je blijft van vuur en water vandaan, je bent voorzichtig in het verkeer, je gaat niet roken, dat kan wel tot op zekere hoogte dienstbaar zijn aan je leven, dat kan je voor ongelukken bewaren. Misschien gold dat in het Oude Testament nog sterker dan nu. Omdat een lang leven op aarde als een soort spiegel, plaatje was van het eeuwig leven. Terwijl dat eeuwige leven nu in het Nieuwe Testament veel duidelijker beschreven wordt. Maar er blijven Goddelijke uitzonderingen op de regel. Soms geldt zelfs juist het tegenovergestelde: de mooiste bloemen worden het eerst geplukt. Sommige kinderen die jong stierven waren ook al zo gerijpt voor de hemel, dat de Heere ze niet langer liet wachten, maar oogstte.

2 roeping voor ouders

En gij vaders... Ik las ergens. Waar in onze dagen alle instellingen op haar fundamenten schudden, en de verbijsterende politici naar middelen omzien om de driegende val der hele maatschappij te voorkomen, daar wijst Gods Woord ons de enige weg tot genezing. Begin met het huisgezin. En dat werd geschreven in 1903. Toen al dus.

Gij vaders. Daar zijn de moeders bij inbegrepen. Maar de vaders worden erop aangesproken. Trouwens. Daar kies je toch als jongen en als man zelf voor? Het meisje dat jij uitkiest om verkering te vragen, dat je uitkiest om mee te verlossen, om mee te trouwen, is de vrouw die de moeder van je eventuele kinderen wordt. Dat is wel goed om al te bedenken als je verkering vraagt, zeker als het serieuzer wordt. Zij zal dus

ook de moeder van mijn kinderen worden. Als vader ben je het hoofd ook in de opvoeding. Dat staat wat in contrast met wat je op sommige cv's kunt lezen. Dhr die en die heeft die opleidingen gevolgd, die en die cursussen gehaald, deze functies allemaal bekleed, heeft dit en dat gepubliceerd, heeft een proefschrift geschreven. En dan onderaan het A 4-tje staat er: meneer is getrouwd en vader van 4 kinderen. Alsof dat er een beetje bijkomt. Dat deed hij in zijn vrije tijd. Dan is het goed mis. In de zin van: doel gemist. Zonde.

We nemen eerst het positieve van vers 4: voedt uw kinderen op. Daar zit het woordje voeden in. Verzorgen. En het woordje 'op', in het Grieks 'ek', geeft aan: intens, geconcentreerd, aandachtig. Zoals wanneer een kind ziek is, erg ziek is en vader en moeder waken bij het kind. Intens geconcentreerd op elke beweging, verandering. Omdat het belang zo groot is en de situatie zo ernstig. Het belang is zo groot: het gaat om een eeuwige bestemming. En de situatie is ernstig: ons kind is in zonde ontvangen en geboren en geneigd een vreselijke eeuwige bestemming te verkiezen. Daarom: verzorgen, intens verzorgen. Opvoeden.

Onlangs las ik in het Reformatorisch Dagblad vanuit de Gezinsgids, natuurlijk al belangrijk, wat lees je als vader en moeder? Daar las ik een stukje over opvoeden waarin stond dat de tendens van onze tijd is om voor onze kinderen te zorgen met dingen. Je zorgt voor onderdak, voor eten en drinken, voor een eigen kamer, voor zakgeld en kleedgeld, voor een mobiel en een laptop, voor een vakantie en voor opvang. Allemaal dingen. En daarom heb je tijd om veel buitenshuis te zijn of te werken. Of het ging andersom, omdat je veel buitenshuis bent en werkt moet je wel dingen regelen. Dingen. Maar opvoeden bestaat niet zozeer uit het geven van dingen, maar van aandacht. Aandacht voor geest en ziel. Aandacht voor ontwikkeling innerlijk en geestelijk. En dat kost tijd. Veel tijd. Natuurlijk: die aandacht is voor een kind van 4 of 5 anders, dan voor een kind van 16 of 18. die heeft niet graag dat je elke dag er bovenop zit om zijn innerlijk te peilen. Hoe jonger je kind is, hoe meer en intenser het kan en mag. Als een beeld van hoe God Vader is en als moeder troost. Kijk, vader en moeder samen, als u samen mag zijn, en anders weet de Heere ervan dat u het niet zelf gezocht hebt om er alleen voor te staan, maar in principe vader en moeder samen mogen het beeld weerspiegelen van God als Vader. Zij zijn de handen van God voor ons, zei Kohlbrugge. En God als Vader kent Zijn kinderen, zoekt als Vader omgang met Zijn kinderen, spreekt van hart tot hart met hen, Hij is er altijd voor Zijn kinderen, nooit onbereikbaar. Dat mag je, moet je als vader en moeder weerspiegelen. Dat je samen je kinderen kent, contact zoekt van hart tot

hart, dus ook uw hart opent voor uw kinderen, en een sfeer creëert dat uw kind zijn hart opent, en dat je samen permanent bereikbaarheid biedt. Dat is opvoeden!

In de lering en vermaning des Heeren. In de lering. Daarom heeft de Reformatie catechismussen geschreven. Omdat geloven gegrond op kennis. Want als het niet op kennis is gebaseerd, waarop dan? Ja, op gevoel, op wat ik denk, op wat ik redelijk vind en voorstelbaar. Wat voor een geloof wordt dat dan? Geen zaligmakend geloof! Geloof dat niet op kennis is gebaseerd is produkt van menselijke afkomst en die is verdorven, vervuild, verkeerd afgesteld Dus: kennis! Daarom de catechismus. Als u het zonder catechismus beter kunt, dan denk ik dat u zichzelf schromelijk overschat. Over 2 keer 3 hoofddelen. Allereerst over geloof, gebod en gebed. Je voedt je kinderen op in geloof, gebod en gebed. In geloof: Wie is de Vader, de Zoon, de Heilige Geest. En het beste is als je als vader/moeder mag kennen en uitstralen hoe rijk het is: deze God te kennen. In gebod. De tien geboden over de volle breedte. En het beste is er zelf van harte en met vreugde naar te leven. In gebed. Het 'Onze Vader'. Eerst Zijn Naam, rijk, wil, dan brood vergeving en kracht voor ons. En het beste is als vader en moeder zelf hardop bidden en de verborgen omgang met God in ootmoed, vertrouwen, smeking en afhankelijkheid vult de huiskamer.

En de tweede drieslag: ellende-verlossing-dankbaarheid. Leren hoe groot onze ellende is. En het beste is dat ons gezin het in ons bidden merkt hoe groot die is. Leren hoe wij ervan verlost worden. En het beste is als ons gezin het merkt aan ons spreken, zingen en beleven hoe rijk en volkomen dat is. Leren hoe wij God dankbaar zijn. Door Hem te dienen en aan te roepen. En het beste is als het van ons afstraalt dat de dienst des Heeren een liefdedienst is, zaak van dankbaarheid. Van vurig verlangen en intense verwondering. U te mogen dienen, wat een wonder voorrecht.

Opvoeden: niet alleen dingen geven, maar aandacht. Lering. Daar ben je vader voor, moeder voor. Als je dat nalaat, dat maak je nergens mee goed. Dat compenseer je nergens mee.

Sla de zonden nimmer ga die ik als vader/moeder heb bedreven denk aan mij toch in gena om Uw goedheid eer te geven.

En dan hoort daar ook bij: de vermaning. Je mag ook denken aan waarschuwing. En je mag ook vanuit het Grieks denken aan kastijding/tuchtiging. Dat begint met woorden. Natuurlijk doe je dat. Als het het lichaam van je kind betreft, zijn gezondheid. Als hij iets in zijn mond wil steken, als het wil oversteken, als het in de keukenla aan de messen zit. Natuurlijk vermaan je, waarschuw je dan. En als het echt niet luisteren wil dan pak je je kind vast en houdt het tegen. Zou je dat dan niet doen voor geest en ziel? Als je kind naar verkeerde plaatsen wil verkeerde vrienden, verkeerde gewoontes. Verkeerd, omdat ze van God af leiden, omdat ze het

gevaar in zich hebben om daar nog weer verder van God afgetrokken te worden. Dan vermaan je, waarschuw je, met woorden. Want het gaat om verderf of behoud. Stel je voor dat je nooit waarschuwt! Nooit wijst op voorbeelden van een Bileam, een volk Israel, een Judas, een Demas, zaad dat direct opkwam of dat weer verdorde. Een Absalom. Stel je voor dat je nooit waarschuwt. Soms verbied je zelfs. Of houd je zelfs tegen of je geeft soms straf. Waarbij er andere soorten zijn dan lijfstraf. Aan lijfstraf zou ik pas in de aller-, allerlaatste plaats denken. Hoe lang je dat kunt doen? Dat hangt ook helemaal van de verhouding af die er op een bepaalde leeftijd met dat kind zijn mag. Als er een goede verstandhouding is kun je langer echt verbieden en desnoods achteraf straf geven, dan wanneer de verstandhouding toch al gespannen is.

Maar er zit nog iets anders in. In de lering en vermaning des Heeren. Dat ziet op de inhoud van dat leren en vermanen. Maar ook, zeker ook, op de houding, de gezindheid waarmee je leert en vooral vermaant, waarschuwt en verbiedt of straft. Dat is het punt wat vers 4 vooral ook noemt. Verwekt uw kinderen niet tot toorn, maar voedt hen op de lering en vermaning des Heeren. Want wanneer verwek je kinderen vlug tot toorn? In elk geval door drie dingen. Ten eerste als je zelf niet het goede voorbeeld geeft. Je verbiedt je kinderen dingen in het verkeer, op de computer, op de zondag, die je zelf wel doet en als ze er je op wijzen och dan heb je wel een praatje, of een lachje, of een dingetje. In plaats van dat je dan eerlijk erkent en schuld belijdt voor je kind en voor God. Dat verbittert kinderen.

Ten tweede verwek je je kind tot toorn als je zelf weinig voor je kind overhebt. Je vraagt of verbiedt van alles, maar je hebt zo weinig voor ze over. Ja, af en toe, om het te compenseren, een ding, dat je met geld goedmaakt wat je aan aandacht en tijd niet beschikbaar hebt voor ze. Dat verbittert kinderen ook.

En ten derde verwek je je kind tot toorn als je als je verbiedt en straft jezelf afreageert. Je was al druk en het liep al niet zo lekker op je werk en je hebt 's avonds nog een lastig karwei en pats... je valt me uit en je doet iets..... dat in geen verhouding staat tot waar het over ging. Waarmee je ook alleen je eigen spanning kwijt moest of je woede over van alles afreageerde. Dat verbittert kinderen ook.

Vaders, moeders, verwekt uw kinderen niet tot toorn, maar leer en vooral vermaan, waarschuw, bestraf ze in de lering en vermaning des Heeren. Zoals de Heere dat doet. In Zijn houding en gezindheid. En hoe doet de Heere dat? Allereerst: de Heere Jezus geeft Zelf het goede voorbeeld. Hij eert de Vader, dient de Vader, maakt het Zichzelf niet makkelijker. Ja, maar wij zijn de Heere Jezus niet. Nee, maar dan gaat er

wel om dat je dat erkent. En eerlijk schuld erkent voor je kinderen. Je hoofd buigt en terechtwijzing van je kinderen aanvaardt en dankbaar voor bent.

Ten tweede: de Heere Jezus heeft Zelf alles voor ons overgehad. Hij eist van ons. Maar Hij gaf Zelf ook veel, ja alles. Zijn hele leven stond in het teken van geven voor ons behoud. Van dragen van onze lasten en schuld. Zijn leven zelf gaf Hij zelfs tot ons behoud en welzijn. Die gezindheid. Als ouder zelf geven en dragen.

Ten derde. Als Hij kastijdt dan kastijdt Hij tot ons nut. Hebreeen 12. Hij kastijdt, tuchtigt, nooit uit drift, uit woede opwelling, maar tot ons nut, om ons te heiligen. Met die kastijding die we nodig hebben om ons tot nut te zijn, om ons zonde af te leren en heiligheid te leren. Dus als u uw kind verbiedt, als u uw kind straft, zeker als u denkt dat met uw handen te moeten doen, dan nooit als u driftig bent, nooit als u kwaad bent. Want dan dient u er uzelf mee om uzelf af te reageren af te laten koelen. Als u verbiedt als u straf geeft, weloverwogen, passend bij dat kwaad en dat kind, opdat het nut heeft, bezinning, verbetering teweeg zou kunnen brengen. In de lering en vermaning des Heeren. De houding, de gezindheid waarmee de Heere Jezus leert, vermaant en kastijdt. Koelman zegt: bestraffing is een bittere pil dien hem daarom toe in wijsheid en geef hem in liefde, anders wordt hij uitgespuwd.

Sla de zonden nimmer ga die ik als vader/moeder heb bedreven. Denk aan mij toch in gena om Uw goedheid er te geven.

Dat is vrucht van: vervuld zijn met de Heilige Geest. Zonder dat is het onmogelijk. Kun je niet vader/moeder zijn zoals God het vraagt. Het is vrucht van de vervulling met de Heilige Geest. Dan kan het, dan zal het. Het wil je als kind tot Jezus uitdrijven. Heere Jezus, vul mijn lege hart met Uw Geest. Met Uw Geest die hemelse liefde, vreugde en heiligheid brengt. Heere Jezus, vul mij met Uw Geest. Vandaag, morgen, elke dag, elk dagdeel, elk ogenblik.

Zo opvoeden. Zo opgevoed worden. Wat een verdriet zoals bij David over Absalom, als je kind de Heere verlaat. Wat een vreugde, ja geen groter vreugde dan wanneer ik hoor dat mijn kinderen in de waarheid wandelen. En dan zul je altijd zeggen en belijden. Heere, hoe is het mogelijk, zo'n vader, zo'n moeder, en dan toch een kind dat U kent en dient.

Amen